

EDUC 403
JEUN 140
SPORT 83
SOC 678
RELEX 933
RECH 472
CADREFIN 329
IA 358
CODEC 1912

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Съвета
№ предх. док.:	13508/18 EDUC 378 JEUN 127 SPORT 78 SOC 644 RELEX 898 RECH 450 CADREFIN 294 IA 332 CODEC 1776
№ док. Ком.:	9574/18 EDUC 241 JEUN 72 SPORT 36 SOC 355 RELEX 487 RECH 264 CADREFIN 57 IA 156 CODEC 913 + ADD 1
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на „Еразъм“ — програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта, и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1288/2913 — Частичен общ подход

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 30 май 2018 г. година Комисията представи на Европейския парламент и на Съвета предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на „Еразъм“ — програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта, и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1288/2013¹.

1 9574/18.

2. Европейският парламент определи за докладчик г-н Milan ZVER (EPP, SI). Становището на Европейския парламент все още се очаква.
3. Европейският икономически и социален комитет даде становището си на 17 октомври 2018 г.², а становището на Комитета на регионите се очаква да бъде прието през декември 2018 г.
4. Тъй като предложението за регламент е включено в пакета предложения, свързани с многогодишната финансова рамка (МФР), всички разпоредби с бюджетни последици или от хоризонтално естество са отделени — и по този начин са изключени от целта за постигане на частичен общ подход — в очакване на по-нататъшния напредък по МФР. Тези разпоредби, които са поставени в квадратни скоби в текста, се отнасят за съображение 22 (DiscoverEU), съображение 32 (цел по отношение на климата), съображение 50 (защита на финансовите интереси на Съюза), съображение 56 (принципи на правовата държава), член 8, буква в) (DiscoverEU), член 14, пар. 1 (сума и текущи цени), член 14, пар. 2, букви а) — д) (суми), член 14, пар. 6 (трансфери), член 16, пар. 1, буква г) (участие на трети страни) и член 28 (защита на финансовите интереси на Съюза).
5. Комитетът по образование в консултация с работните групи по въпросите на младежта и спорта разгледа предложението на няколко заседания от юли месец насам. На заседанието си от 14 ноември 2018 г. Комитетът на постоянните представители отбеляза, че е постигнато широко съгласие по изложения в приложението текст, като остава само резервата за парламентарно разглеждане на ДК. Следва да се отбележи, че Комисията поддържа обща резерва по текста в очакване на позицията на Европейския парламент.

II. ЗАДАЧА НА СЪВЕТА

Във връзка с изложеното по-горе Съветът се приканва да провери състоянието на останалата резерва (в бележка под линия 3) с оглед на постигането на частичен общ подход по текста, изложен в приложението.

---

² SOC/602.

2018/0191 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на „Еразъм +“ — програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта, и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1288/2913³

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,
като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 165, параграф 4 и член 166, параграф 4 от него,
като взеха предвид предложението на Европейската комисия,
след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,
като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁴,
като взеха предвид становището на Комитета на регионите⁵,
в съответствие с обикновената законодателна процедура,
като имат предвид, че:

---

³ Резерва за парламентарно разглеждане на ДК .

⁴ ОВ С , г., стр. .

⁵ ОВ С , г., стр. .

- (1) В условията на бързи и дълбоки промени, предизвикани от технологичната революция и глобализацията, инвестирането в образователна мобилност, сътрудничество и развитие на иновационни политики в областта на образованието, обучението, младежта и спорта е от основно значение за изграждането на приобщаващи, единни и устойчиви общества и поддържането на конкурентоспособността на Съюза, като същевременно се допринася за укрепване на европейската идентичност и за постигане на по-демократичен Съюз.
- (2) В своето Съобщение от 14 ноември 2017 г. относно укрепване на европейската идентичност чрез образование и култура, Комисията представя своята перспектива да се работи за европейско образователно пространство до 2025 г., в което ученето няма да бъде възпрепятствано от границите; Съюз, в който престоят в друга държава членка с цел обучение и учене в каквато и да е форма или среда ще бъде обичайна практика, а владеенето на два други езика освен майчиния ще се е превърнало в правило; Съюз, в който хората ще имат силно чувство за европейската си идентичност, за европейското културно наследство и неговото многообразие. В този контекст Комисията подчертава необходимостта от насърчаване на вече утвърдилата се програма „Еразъм +“ при всички категории учещи, обхванати от нея, и включване в програмата на учещи с по-малко възможности.
- (3) Значението на образованието, обучението и младежта за бъдещето на Съюза е отразено в Съобщението на Комисията от 14 февруари 2018 г., озаглавено „Нова, модерна многогодишна финансова рамка за Европейския съюз, с която ефикасно да постига резултати по своите приоритети след 2020 г.“⁶, в което също така се подчертава необходимостта да се изпълнят ангажиментите, поети от държавите членки по време на социалната среща на върха в Гьотеборг, включително чрез цялостното изпълнение на европейския стълб на социалните права⁷ и неговия първи принцип относно образованието, обучението и ученето през целия живот. В съобщението се подчертава необходимостта от засилване на мобилността и обmena, включително чрез значително подсилена, приобщаваща и разширена програма, в отговор на призива на Европейския съвет, отправен в заключенията на Съвета от 14 декември 2017 г.

---

⁶ COM(2018) 98 final

⁷ ОВ С 428, 13.12.2017 г., стр. 10.

- (4) Европейският стълб на социалните права, тържествено обявен и подписан на 17 ноември 2017 г. от Европейския парламент, Съвета и Комисията, определя като свой първи принцип, че всички имат право на качествено и приобщаващо образование, обучение и учене през целия живот, за да поддържат и придобиват умения, които ще им позволят да участват пълноценно в обществото и успешно да осъществява преходи на пазара на труда.
- (5) На 16 септември 2016 г. в Братислава държавите членки подчертаха тяхната решимост да предоставят на младите хора по-добри възможности. В Римската декларация от 25 март 2017 г. лидерите на двадесет и седемте държави членки и на Европейския съвет, Европейския парламент и Европейската комисия поеха ангажимент да работят за Съюз, в който младите хора получават най-доброто образование и обучение и могат да учат и да намират работа навсякъде в Съюза; Съюз, който съхранява нашето културно наследство и насърчава културното многообразие.
- (6) В междинния доклад за оценка на програмата „Еразъм +“ (2014—2020 г.) се потвърждава, че създаването на единна програма за образованието, обучението, младежта и спорта е довело до значително опростяване, рационализиране и полезно взаимодействие при управлението на програмата, като същевременно са необходими допълнителни подобрения за по-нататъшно консолидиране на постигнатото подобрение на ефективността от програмата в периода 2014—2020 г. В консултациите относно междинната оценка и бъдещето на програмата държавите членки и заинтересованите лица отправят силен призив за приемственост по отношение на обхвата на програмата, основната ѝ структура и механизмите за изпълнение, като същевременно призовават за редица подобрения, като да се направи програмата по-приобщаваща. Те също така изразяват своята пълна подкрепа за запазване на интегрираната структура на програмата, основана на парадигмата за учене през целия живот. Европейският парламент, в своята Резолюция от 2 февруари 2017 г. относно изпълнението на програма „Еразъм +“, приветства интегрираната структура на програмата и призовава Комисията да използва изцяло измерението на програмата, засягащо ученето през целия живот, чрез стимулиране и насърчаване на междусекторното сътрудничество в рамките на бъдещата програма. Държавите членки и заинтересованите лица също така подчертават необходимостта да се запази силното международно измерение на програмата и да се разшири към други сектори на образованието и обучението.

- (7) Откритата обществена консултация относно средствата на Съюза в областта на ценностите и мобилността потвърждава тези важни констатации и подчертава необходимостта да са направи бъдещата програма по-приобщаваща и да се продължава пренасочването на приоритетите към модернизация на системите за образование и обучение, както и засилване на приоритетите за насърчаване на европейската идентичност, активното гражданство и участието в демократичния живот.
- (8) В своето Съобщение относно „Модерен бюджет за Съюз, който закриля, предоставя възможности и защитава: многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г.“⁸, прието на 2 май 2018 г., Комисията призовава за по-силен акцент върху младежта в следващата финансова рамка, като по-специално това ще бъде постигнато с над двойно увеличаване на средствата по програмата „Еразъм +“ (2014—2020 г.), която представлява един от най-осезаемите успехи на ЕС. Акцентът на новата програма ще бъде поставен върху приобщаването и достигането на повече млади хора с по-малко възможности. Това ще даде възможност на по-голям брой млади хора да учат или работят в друга страна.
- (9) В този контекст е необходимо да се създаде програма приемник за образование, обучение, младеж и спорт („програмата“) на програма „Еразъм +“ (2014—2020 г.), създадена с Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁹. Интегрирания характер на програмата за периода 2014—2020 г., обхващащ ученето във всичките му контексти, а именно формално, неформално и информално учене, и на всички етапи от живота, следва да се запази, за да насърчава гъвкавите модели за обучение, които позволяват на лицата да развият компетенциите, необходими за справяне с предизвикателствата на двадесет и първи век.

---

⁸ COM(2018) 321 final

⁹ Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на „Еразъм +“ — програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта, и за отмяна на решения № 1719/2006/ЕО, № 1720/2006/ЕО и № 1298/2008/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 50).

- (10) Програмата следва да е готова да допринася в още по-голяма степен за изпълнението на целите на политиката на Съюза и приоритетите в областта на образованието, обучението, младежта и спорта. Съгласуваният подход за учене през целия живот е от основно значение за осъществяването на различните преходи, пред които хората ще бъдат изправени в хода на живота си. При изпълнението на този подход следващата програма следва да поддържа тясна връзка с цялостната стратегическа рамка за политическо сътрудничество на Съюза в областта на образованието, обучението и младежта, включително политическите програми за училищата, висшето образование, професионалното образование и обучение и ученето за възрастни, като същевременно укрепва и развива нови взаимодействия с други свързани програми и области на политиката на Съюза.
- (11) Програмата е ключов елемент за създаването на европейско образователно пространство. Програмата трябва да е готова да допринася за приемника на стратегическата рамка за сътрудничество в областта на образованието и обучението и европейската програма за умения¹⁰ при наличието на общ ангажимент за стратегическата роля на уменията и компетенциите¹¹ в подкрепа на растежа, заетостта и конкурентоспособността. Тя следва да подкрепя държавите членки при постигането на целите, определени в Парижката декларация относно популяризирането чрез образование на гражданските и общите ценности — свобода, толерантност и недискриминация¹².
- (12) Програмата следва да бъде съгласувана с новата стратегия на Европейския съюз за младежта¹³, рамката за европейско сътрудничество по въпросите на младежта (2019—2027 г.), основана на Съобщението на Комисията от 22 май 2018 г. относно „Ангажиране, свързване и предоставяне на възможности на младите хора: нова стратегия за ЕС за младежта“¹⁴, включително по отношение на стремежите на стратегията за подпомагане на качествена младежка работа. Това изисква внимание към мобилността, изграждането на капацитет, иновациите и признаването на младежката работа в рамките на Препоръката на Съвета от 2012 година относно валидирането на неформалното и самостоятелното учене. Това също така изисква насърчаване на инструменти и системи за качество, които следва да се използват при обучението на младежки работници, и които отговарят на променящите се обстоятелства в живота на младите хора. Те следва да бъдат интегрирани в по-обширен подход към качеството, за да се осигурят възможности на младежките организации.

---

¹⁰ COM(2016) 381 final

¹¹ Препоръка на Съвета от 22 май 2018 година относно ключовите компетентности за учене през целия живот (ОВ С 189, 4.6.2018 г., стр.1)

¹² [Препратка].

¹³ [Позоваване — следва да се приеме от Съвета до края на 2018 г.]

¹⁴ COM(2018) 269 final

- (13) Програмата следва да взема предвид съответния работен план на ЕС за спорта, който е рамката за сътрудничество на равнището на Съюза в областта на спорта за периода [...] ¹⁵. Между съответния работен план на ЕС за спорта и действията, подкрепени от програмата в областта на спорта, следва да бъдат осигурени съгласуваност и взаимно допълване. Необходимо е съсредоточаване на вниманието по-специално върху масовия спорт предвид важната роля на спорта за насърчаване на физическата дейност и здравословния начин на живот, социалното приобщаване и равенството. Програмата следва да допринася за насърчаване на общите европейски ценности чрез спорт, добро управление и почтеност в спорта и устойчиво развитие, както и чрез образование, обучение и умения в спорта и чрез спорта.
- (14) Програмата може да се използва за подкрепа на всички области на обучение, и по-специално да допринася за укрепване на капацитета на Съюза за иновации, чрез подкрепа на дейностите, които помагат на хората да усвоят необходимите за бъдещето знания, умения и нагласи в насочени към бъдещето области или дисциплини като наука, технологии, инженерство и математика, изменение на климата, околна среда, чиста енергия, изкуствен интелект, роботика, анализ на данни, и изкуство/дизайн. Иновациите могат да бъдат насърчавани чрез всички дейности за мобилност и сътрудничество, независимо дали са пряко или непряко управлявани.
- (15) Ползните взаимодействия с „Хоризонт Европа“ следва да гарантират, че комбинираните ресурси от програмата и от „Хоризонт Европа“ ¹⁶ се използват за подпомагане на дейности, насочени към укрепването и модернизирането на европейските институции за висше образование. Програма „Хоризонт Европа“ ще допълва, когато е целесъобразно, подкрепата на програмата за инициативата за европейските университети, по-специално нейното измерение, свързано с научните изследвания, като част от разработването на нови съвместни и интегрирани дългосрочни и устойчиви стратегии за образование, научни изследвания и иновации. Ползните взаимодействия с „Хоризонт Европа“ ще съдействат за укрепването на интеграцията на образованието и научните изследвания в европейските институции за висше образование.

---

¹⁵ [Препратка].

¹⁶ COM(2018) [ ].

- (16) Програмата следва да бъде по-приобщаваща чрез подобряване на достигането до лицата с по-малко възможности, включително чрез по-гъвкави формати на образователна мобилност и чрез насърчаване на участието на малки организации, по-специално новосъздадени организации и малки обществени организации на местно равнище, които работят пряко с учещи в неравностойно положение от всички възрасти. В допълнение към физическата образователна мобилност следва да се насърчават виртуални формати като виртуално сътрудничество, смесена и виртуална мобилност, за да се достигнат повече участници, по-специално лица с по-малко възможности и лица, за които физическото преместване в държава, различна от държавата на пребиваване, би представлявало пречка.
- (17) В своето Съобщение относно укрепване на европейската идентичност чрез образование и култура Комисията подчертава ключовата роля, която образованието, културата и спорта имат за насърчаване на активното гражданство и общите ценности сред по-младите поколения. Укрепването на европейската идентичност и насърчаването на активното участие на лицата и демократичните процеси е от основно значение за бъдещето на Европа и нашите демократични общества. Престоят в чужбина с цел образование, учене, обучение и работа или участие в младежки и спортни дейности допринася за укрепването на европейската идентичност в цялото ѝ многообразие и чувството за принадлежност към една културна общност, както и за насърчаването на активното гражданство сред хората от всички възрасти. Участниците в дейностите за мобилност следва да се включват в местните общности, както и да се ангажират в местните общности на приемащата държава, за да споделят техния опит. Следва да се подкрепят дейностите, свързани със засилването на всички аспекти на творчеството в образованието, обучението и младежта и с насърчаването на индивидуалните ключови компетенции.
- (18) Международното измерение на програмата следва да се насърчава с цел предлагането на повече възможности за мобилност, сътрудничество и политически диалог с трети държави, които не са асоциирани към програмата. Въз основа на успешното изпълнение на дейностите за международно сътрудничество във висшето образование и младежта в рамките на предходните програми в областта на образованието, обучението и младежта, дейностите за международна мобилност трябва да се разширят към други сектори като професионалното образование и обучение и спорта.

- (19) Основната структура на програмата (2014—2020 г.) в трите глави, а именно образование и обучение, младеж и спорт, и структурирана около три ключови действия, е утвърдена като успешна и следва да бъде запазена. Следва да се въведат подобрения за оптимизиране и рационализиране на подкрепяните от програмата действия. Освен това следва да бъде гарантирана стабилност и приемственост от гледна точка на управлението и начините на изпълнение. Като цяло най-малко 75% от бюджета на програма „Еразъм +“ следва да се управлява непряко от националните агенции. Това включва водещи действия като мобилност във всички области на образованието, обучението, младежта и спорта, както и партньорствата за сътрудничество, включително маломасштабните партньорства в областта на образованието, обучението и младежта.
- (20) Програмата следва да засили съществуващите възможности за образователна мобилност, и по-специално, в секторите, в които програмата би могла да постигне най-голяма ефективност, за да разшири своя обхват и да отговори на силното неудовлетворено търсене. По-специално това следва да се направи чрез увеличаване и улесняване на дейностите за мобилност за студенти, ученици, включително училищните обмени, и обучаващи се в професионалното образование и обучение, като чираци и стажанти. Мобилността на нискоквалифицирани възрастни учещи следва да бъде включена в партньорствата за сътрудничество. Възможностите за мобилност на младежи, участващи в дейности за неформално учене, следва също така да бъдат разширени, за да достигнат повече млади хора. Следва също така да се засили мобилността на персонала в сферата на образованието, обучението, младежта и спорта, като се има предвид нейния „ефект на лоста“. В съответствие с перспективата за истинско европейско образователно пространство програмата следва също така да засилва мобилността и обмяна и да насърчава участието на студенти в образователни и културни дейности, като подкрепя цифровизацията на процесите, като европейската студентска карта. Тази инициатива може да бъде стъпка към осъществяването на мобилност за всички чрез създаването на възможности за висшите учебни институции да изпращат и приемат повече студенти, участващи в дейности по обмен, като същевременно се подобрява качеството на мобилността на студенти и също така чрез улесняване на достъпа на студенти до различни услуги (библиотеки, транспорт, настаняване) преди пристигането им в чуждестранната институция.

- (21) Програмата следва да насърчава участието на младите хора в демократичния живот на Европа, включително чрез подкрепа на проекти за участие на младите хора с цел да се ангажират и да се учат как да участват в гражданското общество, като по този начин се популяризират общите европейски ценности, включително основните права, се обединяват младите хора и лицата, отговорни за вземането на решения на местно и национално равнище и на равнището на Съюза, и се допринася за процеса на европейска интеграция.
- [(22) Въз основа на оценката и по-нататъшното развитие на DiscoverEU, започнала през 2018 г. като подготвително действие, програмата следва да предлага на младите хора повече възможности да открият Европа чрез образователен опит в чужбина. На осемнадесетгодишните лица, особено на тези с по-малко възможности, следва да се даде шанс за първи, краткосрочен индивидуален или групов опит посредством пътуване из цяла Европа в рамките на дейност за информално образование, насочена към насърчаване на чувството им за принадлежност към Европейския съюз и откриване на културното му многообразие. Програмата следва да определя органи, отговарящи за достигането до участниците, предлагането на подкрепа за тях и подбора им, въз основа на ясни и прозрачни критерии. Следва да се гарантира, че DiscoverEU е приобщаваща, географски балансирана и подкрепя дейности със силно учебно измерение.]
- (23) Програмата следва също така да насърчава изучаването на езици, по-специално чрез по-широко използване на онлайн инструменти, тъй като електронното обучение предлага допълнителни предимства за изучаването на езици по отношение на достъпа и гъвкавостта.
- (24) Програмата следва да подкрепя мерки за насърчаване на сътрудничеството между институциите и организациите, които работят активно в областта на образованието, обучението и младежта, като се признава тяхната основна роля за подпомагане на младите хора да се сдобият с необходимите в един променящ се свят знания умения и компетенции, както и да реализират своя потенциал за иновации, творчество и предприемачески дух, по-специално в рамките на цифровата икономика.

- (25) В своите Закljučения от 14 декември 2017 г. Европейският съвет призовава държавите членки, Съвета и Комисията да постигнат напредък по редица инициативи за извеждане на европейското сътрудничество в областта на образованието и обучението на ново равнище, включително чрез насърчаване на създаването до 2024 г. на „европейски университети“, състоящи се от изградени „отдолу нагоре“ мрежи от университети в целия Съюз. В своите Закljučения от 28 юни 2018 г. Европейският съвет отбелязва, че „следва да се насърчава сътрудничеството между сферите на научните изследвания, иновациите и образованието, включително посредством инициативата за европейските университети“. Програмата следва да подкрепя тези европейски университети.
- (26) В Комюникето от Брюж от 2010 г. се призовава за подкрепа на високите постижения в областта на професионалното образование за интелигентен и устойчив растеж. В Съобщението от 2017 г. относно засилването на иновациите в европейските региони се посочва обвързването на професионалното образование и обучение със системите за иновации като част от стратегиите за интелигентна специализация на регионално равнище. Програмата следва да предоставя средства, за да се отговори на тези призови, и да подпомага развитието на транснационални платформи на центрове за високи постижения в областта на професионалното образование, които са тясно интегрирани в местните и регионални стратегии за растеж, иновации и конкурентоспособност. Тези центрове за високи постижения следва да действат като ключови фактори за придобиването на качествени професионални умения в контекста на секторни предизвикателства, като същевременно подкрепят цялостните структурни промени и социално-икономическите политики на Съюза.
- (27) За да увеличи използването на дейности за виртуално сътрудничество, програмата следва да подкрепя по-систематичното и съгласувано използване на онлайн платформи като платформата за електронно побратимяване (eTwinning), Портал за училищно образование, Електронна платформа за учене на възрастни в Европа, Европейския младежки портал и онлайн платформата за висше образование и, ако е необходимо, всяка допълнителна онлайн платформа, която може да бъде създадена в областите на образованието, обучението и младежта.

- (28) Програмата следва да допринася за улесняването на прозрачността и признаването на уменията и квалификациите, както и прехвърлянето на кредити или единици от учебни резултати, за да се насърчава осигуряването на качество и да се подкрепят валидирането на неформалното и информалното учене, управлението и ориентирането на уменията. В тази връзка програмата следва също да предоставя подкрепа на центровете за контакт и мрежите на национално равнище и равнище на Съюза, които улесняват трансевропейските обмени, както и развитието на гъвкави модели за обучение между различните области на образованието, обучението и младежта, както във формална, така и в неформална среда. Следва да бъде оказана подкрепа и на Болонския процес.
- (29) Програмата следва да мобилизира потенциала на участниците в предходната програма „Еразъм +“ и да подкрепя дейности, по-специално в областта на мрежи от бивши възпитаници, посланици и участници в програмата „EuroPeers“, чрез насърчаването им да действат като разпространители на информация относно програмата.
- (30) Като начин да осигури сътрудничество с други инструменти на Съюза и да подкрепя други политики на Съюза, възможностите за мобилност следва да бъдат предлагани на хора от различни сектори на дейност, като публичния сектор, селското стопанство и предприятията, за да придобият образователен опит в чужбина, който да им позволи да израстват и да се развиват на всеки етап от живота, както в професионален, така и в личен план, по-специално чрез развиване на осведоменост за европейската им идентичност и разбиране за европейското културно многообразие. Програмата следва да предлага входен пункт към транснационални схеми за мобилност на Съюза със силно измерение на учене, като опростява начина, по който тези схеми се предлагат на бенефициерите и участниците в тези дейности. Разширяването на проектите по „Еразъм +“ следва да бъде улеснено; следва да се въведат специфични мерки, които да подпомагат организаторите на проекти по „Еразъм +“ да кандидатстват за отпускането на безвъзмездни средства, да развиват взаимодействия чрез подкрепата по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове и програмите, свързани с миграцията, сигурността, правосъдието и гражданството, здравеопазването и културата, както и с Европейския корпус за солидарност.

- (31) Важно е да се насърчават преподаването, ученето и научните изследвания в областта на въпросите на европейската интеграция, както и дебатите по тези въпроси чрез подкрепата на инициативата „Жан Моне“ в областта на висшето образование, но също така и в други области на образованието и обучението, по-специално чрез обучението на учителите и персонала. Насърчаването на чувство за европейска идентичност и ангажираност е от особено значение във време, когато общите ценности, върху които е основан Съюзът и които оформят част от нашата европейска идентичност, са поставени на изпитание и гражданите показват ниско равнище на ангажираност. Програмата следва да продължава своя принос за развитието на високи постижения в изследванията в областта на европейската интеграция. Ще се наблюдава и оценява редовно напредъкът на институциите, финансирани в рамките на дейностите по инициативата „Жан Моне“, по осъществяването на целите на програмата. Следва да бъде насърчаван обменът между тези и други институции на национално или транснационално равнище, при пълно зачитане на академичната им свобода.
- (32) Отчитайки значението на борбата с изменението на климата в съответствие с ангажиментите на Съюза за прилагане на Парижкото споразумение и постигането на целите на ООН за устойчиво развитие, настоящата програма ще спомогне за включване в политиките на Съюза на действието в областта на изменението на климата и за постигането на общата цел, която е [25%] от разходите за бюджета на Съюза да бъдат в подкрепа за постигане на целите в областта на климата. Съответните действия ще бъдат определени по време на подготовката и изпълнението на програмата и оценени в контекста на съответните оценки и процес на преразглеждане.
- (33) С настоящия регламент се определя финансов пакет за програмата, който да представлява основната референтна сума по смисъла на *[позоваването следва да се актуализира по целесъобразност]* точка 17 от Междунституционалното споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията за бюджетната дисциплина, за сътрудничеството по бюджетните въпроси и за доброто финансово управление¹⁷], за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.

---

¹⁷ ОВ L [...], [...], стр. [...].

- (34) В рамките на основния пакет за действия в областта на образованието и обучението, които се управляват от националните агенции, следва да се определи разбивка на минималния размер на отпускните средства по сектори (висше образование, училищно образование, професионално образование и обучение и образование за възрастни), за да се гарантира критична маса на бюджетните кредити с цел постигане на предвидените продукти и резултати във всеки от тези сектори.
- (35) Към настоящата програма се прилага Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046 („Финансовият регламент“)¹⁸. В него са определени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, наградите, обществените поръчки и непрякото изпълнение.
- (36) Видовете финансиране и методите за изпълнение съгласно настоящия регламент се избират в зависимост от възможностите им за осъществяване на конкретните цели на действията и за постигане на резултати, като се вземат предвид, по-специално разходите за проверки, административната тежест и очакваният риск от несъответствие. Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни суми, фиксирани ставки и единични разходи, както и на финансиране, което не е свързано с разходите, посочени в [член 125, параграф 1] от Финансовия регламент. Бюджетните средства, отпускани за изпълнението на действията, управлявани от националните агенции, следва да бъдат придружени от подходяща подкрепа за оперативните разходи на националните агенции под формата на такса за управление, за да се гарантира ефективното и устойчиво изпълнение на делегираните задачи по управлението. При изпълнението на програмата следва да се спазват принципите на прозрачност, равно третиране и недискриминация, посочени във Финансовия регламент.

---

¹⁸ ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1.

- (37) Трети държави, които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП), могат да участват в програмата в рамките на сътрудничеството, установено по линия на Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП), в което се предвижда изпълнението на програми на Съюза с решение по линия на това споразумение. Третите държави могат също така да участват въз основа на друга правни инструменти. Настоящият регламент следва да предоставя необходимите права и достъп на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, Европейската служба за борба с измамите (OLAF), както и Европейската сметна палата да упражняват цялостно съответните им правомощия. Пълноценното участие на трети държави в програмата следва да отговаря на условията, посочени в конкретни споразумения, обхващащи участието на съответната трета държава в програмата. Освен това пълното участие води до задължението да се създаде национална агенция и някои от действията по програмата да се управляват непряко. Физическите лица и образуванията от трети държави, които не са асоциирани към програмата, следва да могат да участват в някои от действията на програмата, във вида, в който са определени в работната програма и в публикуваните от Комисията покани за представяне на предложения. При изпълнението на програмата могат да бъдат вземани предвид конкретни договорености по отношение на физически лица и образувания от европейски микродържави.
- (38) В съответствие с член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз и със Съобщението на Комисията „Засилено и обновено стратегическо партньорство с най-отдалечените региони на Съюза“¹⁹ програмата следва да отчита специфичната ситуация на тези региони. Ще бъдат предприети мерки за увеличаване на участието на най-отдалечените региони във всички дейности. Обменът и сътрудничеството по отношение на мобилността между хората и организациите от тези региони и трети държави, по-специално съседните държави, следва да бъдат насърчени. Такива мерки ще бъдат наблюдавани и редовно оценявани.

---

¹⁹ COM(2017) 623 final

- (39) В съответствие с [позоваването следва да бъде актуализирано по целесъобразност съгласно ново Решение относно ОСТ с член 94 от Решение 2013/755/ЕС на Съвета²⁰] физически лица и организации, установени в отвъдморски страни и територии, имат право да получават финансиране при спазване на правилата и целите на програмата и на евентуалните договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната отвъдморска страна или територия. Ограниченията, наложени от отдалечеността на тези страни или територии, следва да бъдат взети предвид при изпълнението на програмата и тяхното участие в програмата да бъде наблюдавано и редовно оценявано.
- (40) В съответствие с Финансовия регламент Комисията следва да приема работни програми и да информира Европейския парламент и Съвета за тях. Работната програма следва да определя мерките, необходими за нейното изпълнение в съответствие с общите и специфичните цели на програмата, критериите за подбор и отпускане на безвъзмездни средства, както и всички други необходими елементи. Работните програми и всички техни изменения следва да се приемат чрез актове за изпълнение в съответствие с процедурата по разглеждане.
- (41) Съгласно параграфи 22 и 23 от Междунституционално споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество²¹, налице е необходимост от оценяване на програмата въз основа на събраната информация посредством специфични изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват свръхрегулирането и административната тежест, по-специално за държавите членки. Тези изисквания следва да включват специфични, измерими и реалистични показатели, които могат да се измерват във времето като основа за оценка на въздействието на програмата на място.
- (42) На европейско, национално и местно равнище следва да се осигурят подходящи разяснителни кампании, популяризиране и разпространяване на възможностите за участие и на резултатите от дейностите, подпомагани от програмата, като могат да се вземат предвид различни целеви групи и сектори. Разяснителните кампании, популяризирането и разпространяването следва да разчитат на всички изпълнителни органи за програмата, включително, когато е целесъобразно, на подкрепата на други основни заинтересовани страни.

---

²⁰ Решение 2013/755/ЕС на Съвета от 25 ноември 2013 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 344, 19.12.2013 г., стр. 1.).

²¹ Междунституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. (ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.).

- (43) За да се гарантира по-голяма ефективност на връзките с широката общественост и по-силно взаимодействие между комуникационните дейности, предприети по инициатива на Комисията, ресурсите, отделени за комуникация съгласно настоящия регламент, следва да допринесат и за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, при условие че те са свързани с общата цел на настоящия регламент.
- (44) За да осигури ефективно и ефикасно изпълнение на настоящия регламент, програмата следва да използва в максимална степен вече въведените механизми за изпълнение. Следователно изпълнението на програмата следва да бъде възложено на Комисията и на националните агенции. Когато е възможно и с цел постигане на максимална ефективност, националните агенции следва да бъдат същите като тези, определени за управлението на предходната програма. Обхватът на предварителна оценка на съответствието следва да бъде ограничен до изискванията, които са нови и специфични за програмата, освен ако това не е обосновано, като в случай на сериозни пропуски или незадоволителни резултати от страна на съответната национална агенция
- (45) За да се осигурят добро финансово управление и правна сигурност във всяка участваща държава, всеки национален орган следва да определи независим одитен орган. Когато е възможно и с цел постигане на максимална ефективност независимият одитен орган следва да бъде същият като този, определен за дейностите, посочени в предходната програма.
- (46) Държавите членки следва да се стремят да приемат всички подходящи мерки за отстраняване на правните и административни пречки за правилното действие на програмата. Това включва решаване, когато е възможно и без да се засяга законодателството на Съюза за влизане и пребиваване на граждани на трети държави, на въпросите, които създават затруднения при получаването на визи и разрешения за пребиваване. В съответствие с Директива (ЕС) 2016/801 на Европейския парламент и на Съвета²², държавите членки се насърчават да въведат ускорени процедури за прием.

---

²² Директива (ЕС) 2016/801 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави с цел провеждане на научно изследване, следване, стаж, доброволческа дейност, програми за ученически обмен или образователни проекти и работа по програми „au pair“ (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 21.).

- (47) Системата за отчитане на изпълнението следва да гарантира ефикасното, ефективно и навременно и с подходящо ниво на подробности събиране на данните за мониторинга на изпълнението на програмата и на нейната оценка. Тези данни следва да се съобщават на Комисията по начин, който е приведен в съответствие със съответните правила за защита на данните.
- (48) За да се гарантират еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета²³.
- (49) За да се опростят изискванията към бенефициерите би трябвало във възможно най-голяма степен да се използва опростено отпускане на безвъзмездни средства под формата на финансиране чрез еднократни суми, единични разходи и единни ставки. Опростеното отпускане на безвъзмездни средства за подкрепа на действията за мобилност на програмата, както е определено от Комисията, следва да взема предвид издръжката за живот в приемащата държава. Комисията и националните агенции на изпращащите държави следва да имат възможността да адаптират опростеното отпускане на безвъзмездни средства въз основа на обективни критерии, по-специално с цел да осигуряват достъп на хора с по-малко възможности. В съответствие с националното право държавите членки следва също така да бъдат насърчавани да освобождават тези средства от всякакви данъци и социални плащания. Същото освобождаване следва да се прилага за публични или частни субекти, които посредничат при предоставяне на посочената финансова подкрепа на съответните лица.

---

²³ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. Установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (50) [В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета²⁴, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета²⁵ и Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета²⁶ финансовите интереси на Съюза се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности и измами, събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. В съответствие по-специално с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура може да разследва и да преследва по наказателен ред измами и други незаконни дейности в Съюза, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета²⁷. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, оказват пълно сътрудничество за защита на финансовите интереси на Съюза и предоставят необходимите права и достъп на Комисията, на Европейската служба за борба с измамите, на Европейската прокуратура и на Европейската сметна палата, и гарантират, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.]

---

²⁴ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF) (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1.).

²⁵ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

²⁶ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

²⁷ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

- (51) Необходимо е да се осигури допълването на действията, извършени в рамките на програмата, с дейностите, предприети от държавите членки както и с други дейности на Съюза, по-специално тези в областите на образованието, културата и медиите, младежта и солидарността, заетостта и социалното приобщаване, научните изследвания и иновациите, промишлеността и предприятията, селското стопанство и развитието на селските райони с акцент върху младите земеделски стопани, сближаването, регионалната политика и международното сътрудничество и развитие. В това отношение при изпълнението на действията по програмата „Еразъм +, които нямат транснационален или международен характер, следва да се търси съгласуваност и взаимно допълване със съответните политики и инструменти на национално равнище.
- (52) Макар че регулаторната рамка е позволила на държавите членки и регионите да създадат в рамките на предходния програмен период взаимодействия между програмата „Еразъм +“ и други инструменти на Съюза, като например европейските структурни и инвестиционни фондове, които също така подкрепят качествено развитие на системите за образование, обучение и младеж в Съюза, досега този потенциал не е използван напълно, като по този начин се ограничават системните ефекти на проектите и въздействието върху политиката. Ефективната комуникация и сътрудничество следва да се извършват на национално равнище между националните органи, отговорни за управлението на тези различни инструменти, за да се увеличи до възможно най-голяма степен съответното им въздействие. Програмата следва да създава условия за активно сътрудничество с тези инструменти.
- (53) С цел преразглеждане или допълване на показателите за изпълнението на програмата на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на приложението. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложиени в Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равностойно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът следва да получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

- (54) Целесъобразно е да се осигури правилното завършване на предходната програма, по-специално по отношение на продължаването на многогодишните мерки за управлението ѝ, като например финансирането на техническата и административната помощ. Считано от 1 януари 2021 г., посредством техническата и административната помощ следва да се гарантира, ако е необходимо, управлението на действия, които до 31 декември 2020 г. още не са завършени в рамките на предходните програми.
- (55) Настоящият регламент е съобразен с основните права и принципите, признати в частност от Хартата на основните права на Европейския съюз. По-специално, настоящият регламент цели да гарантира пълното зачитане на правото на равенство между мъжете и жените и правото на недискриминация, основана на пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждания, възраст или сексуална ориентация, и да насърчава прилагане на членове 21 и 23 от Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (56) Хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и от Съвета, на основание член 322 от ДФЕС, се прилагат към настоящия регламент. Тези правила са установени във Финансовия регламент и определят, по-специално процедурата за създаване и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди, непряко изпълнение, и предвиждат проверки на отговорността на финансовите участници. [Правилата, приети на основание член 322 от ДФЕС, засягат също защитата на бюджета на Съюза в случай на широко разпространено незачитане на принципите на правовата държава в държавите членки, тъй като зачитането на тези принципи е съществена предпоставка за добро финансово управление и ефективно финансиране от ЕС.]
- (57) Тъй като целта на настоящия регламент не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а по-скоро поради своя транснационален характер, голям обем и широк географски обхват на финансираните дейности за мобилност и сътрудничество, нейното въздействие върху достъпа до образователна мобилност и по-общо върху интеграцията в Съюза, както и нейното засилено международно измерение, могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, както е посочено в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

- (58) Регламент (ЕО) № 1288/2013 следва да се отмени, считано от 1 януари 2021 г.
- (59) За да се осигури непрекъснатост на финансовата подкрепа, предвидена по програмата, настоящият регламент следва да се прилага считано от 1 януари 2021 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава „Еразъм +“, програма за действие на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта (наричана по-долу „програмата“). Програмата се изпълнява през периода от [...] до [...].

С настоящия регламент се определят целите на програмата, бюджетът за периода 2021—2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „учене през целия живот“ означава учене във всичките му форми (формално, неформално и информално учене), което се осъществява на всички етапи от живота и което води до подобряване на знанията, уменията и нагласите или на участието в обществото в личен, граждански, културен, социален и/или свързан със заетостта план, включително предоставянето на консултации и услуги по ориентиране. Обхваща образованието и грижите в ранна детска възраст, общото образование, професионалното образование и обучение, висшето образование и образованието за възрастни, както и други учебни среди извън формалното образование и обучение, като например младежката работа;
- (2) „образователна мобилност“ означава физически престой в държава, различна от държавата на пребиваване, с цел учебна дейност, обучение (например стажове и чиракуване) или неформално или информално учене. Може да бъде придружена от мерки като езикова подкрепа и обучение и/или допълнена от онлайн обучение и виртуално сътрудничество. В някои конкретни случаи може да бъде под формата на учене посредством използването на информационни технологии и комуникационни инструменти;
- (3) „неформално учене“ означава учене, което се осъществява чрез планирани дейности по отношение на учебните цели и учебното време и при наличие на някаква форма на подпомагане на учебния процес;
- (4) „информално учене“ означава учене, което е резултат от ежедневни дейности и опит, и което не е организирано или структурирано по отношение на целите, учебното време или подпомагането на учебния процес. То може да е непреднамерено от гледна точка на учещия;
- (5) „младежи“ означава лицата на възраст между 13 и 30 години;
- (6) „масов спорт“ означава физическа дейност през свободното време, която може да е организирана или неорганизирана, практикува се редовно на непрофесионално равнище със здравни, образователни или социални цели;

- (7) „студент“ означава всяко лице, което е записано във висше училище, включително за кратък цикъл на обучение, за придобиване на бакалавърска, магистърска или докторска степен или еквивалентна степен. Обхваща също така лицата, завършили наскоро висше образование;
- (8) „персонал“ означава всяко лице, което на професионални или доброволни начала, участва в образованието, обучението или неформалното учене, като може да включва университетски преподаватели, учители, обучители, училищни ръководители, специалисти, младежки работници, спортен персонал, както и непреподавателски персонал и други специалисти, които редовно насърчават ученето;
- (8а) „спортен персонал“ означава лицата, участващи в даването на насоки и указания, тренирането и управлението на спортен отбор или индивидуални спортисти, срещу заплащане или на доброволни начала;
- (9) „обучаващ се в рамките на професионалното образование и обучение“ означава всяко лице, което участва в програма за начално или продължаващо професионално образование и обучение на всички нива от средното до след завършване на средното образование. Това включва участието на физически лица, които наскоро са завършили или са получили квалификации от такива програми;
- (10) „ученик“ означава всяко лице, което е записано да бъде обучавано в институция, предоставяща общо образование на всички нива от образование и грижи в ранна детска възраст до гимназиален етап на средното образование, и за което националните органи считат, че отговаря на критериите за участие в програмата в рамките на съответните им територии;
- (11) „образование за възрастни“ означава всяка форма на непрофесионално образование за възрастни хора след първоначално образование, независимо дали то е от формален, неформален или информален характер;
- (12) „трета държава, която не е асоциирана с програмата“ означава трета държава, която не участва изцяло в програмата, но чиито правни субекти могат по изключение да се възползват от програмата в надлежно обосновани случаи в интерес на Съюза;
- (13) „трета държава“ означава държава, която не е държава членка;

- (14) „партньорство“ означава споразумение между група институции и/или организации за провеждане на съвместни дейности и проекти;
- (15) „съвместна магистърска програма“ означава интегрирана учебна програма, предлагана от най-малко две висши училища, след преминаването на която се получава свидетелство за единствена или няколко завършени степени, издадено и подписано съвместно от всички участващи институции, което се признава официално в държавите, в които се намират участващите институции;
- (16) „международно“ означава всяко действие, което включва най-малко една трета държава, която не е асоциирана с програмата;
- (17) „виртуално сътрудничество“ означава всяка форма на сътрудничество, която използва информационни технологии и комуникационни инструменти, които улесняват и подкрепят учебните цели;
- (18) „висше училище“ означава всеки вид висше училище, което в съответствие с националното право или практика предлага признати степени или други признати квалификации за висше образование, без значение как се нарича тази институция, както и всеки друг вид висше училище, за което националните органи считат, че отговаря на критериите за участие в програмата на съответните им територии;
- (19) „транснационално“ означава всяко действие, което включва най-малко две държави, които са държави членки или трети държави, асоциирани към програмата;
- (20) „дейност за младежко участие“ означава дейност извън формалното образование и обучение, осъществявана от неформални групи от млади хора и/или младежки организации, която се характеризира с неформален подход към обучението. Тя включва дейности, допринасящи за гражданското образование;

„младежки работник“ е професионалист или опитен доброволец, който работи в областта на неформалното учене и подкрепя младежите в личното им социално-икономическо и професионално развитие, както и в развитието на техните компетенции; Това включва лица, които планират, ръководят, координират и осъществяват дейности в сферата на младежта;

- (21) „диалог по въпросите на младежта в ЕС“ означава диалогът с младежите и младежките организации, който се осъществява с участието на лица, които определят политиките и вземат решенията по въпросите на младежта, както и с експерти, изследователи и други заинтересовани страни от гражданското общество, когато това е целесъобразно. Той служи като форум за непрекъснато съвместно обмисляне и консултиране по приоритетите, изпълнението и следващите стъпки в рамките на европейското сътрудничество по въпросите на младежта;
- (22) „трета държава, асоциирана към програмата“ означава трета държава, която е страна по споразумение със Съюза, позволяващо участието ѝ в програмата, и която изпълнява всички задължения, посочени в настоящия регламент по отношение на държавите членки;
- (23) „правен субект“ означава физическо лице или юридическо лице, учредено и признато в това си качество съгласно националното, съюзното или международното право, което има правосубектност и може, действайки от свое име, да упражнява права и да поема задължения или, в съответствие с [член 197, параграф 2, буква в)] от Финансовия регламент — субект, който няма правосубектност;
- (24) „хора с по-малко възможности“ означава лица, които срещат трудности, които им пречат да имат ефективен достъп до възможности по програмата поради причини от икономическо, социално, културно, географско или здравословно естество или свързани с мигрантския им произход, или увреждания и образователни затруднения;
- (25) „национален орган“ означава един или повече органи на национално равнище, които отговарят за мониторинга и надзора на управлението на програмата в държава членка или в трета държава, асоциирана към програмата;
- (26) „национална агенция“ означава един или повече органи в дадена държава членка или трета държава, асоциирана към програмата, отговорни за управлението на изпълнението на програмата на национално равнище. Може да има повече от една национална агенция в дадена държава членка или трета държава, асоциирана към програмата;
- (27а) „новосъздадена организация“ означава всяка организация или институция, която не е получавала подпомагане за даден вид действие, подкрепяно от настоящата програма или от предшестващата я програма — било то като координатор, или като партньор.

Член 3

Цели на програмата

1. Общата цел на програмата е да подкрепя образователното, професионалното и личностното развитие на хората, участващи в образованието, обучението, младежта и спорта, както в Европа, така и извън нея, като по този начин допринася за устойчивия растеж, създаването на работни места, социалното сближаване и укрепването на европейската идентичност и гражданство. Предвид посоченото по-горе програмата следва да бъде ключов инструмент за изграждане на европейско образователно пространство, подкрепя на изпълнението на европейското стратегическо сътрудничество в областта на образованието и обучението и свързаните с него секторни програми, напредъка на сътрудничеството в областта на политиката за младежта в рамките на Стратегията на Съюза за младежта 2019—2027 г. и развитието на европейското измерение в спорта. Програмата подкрепя действия и дейности с европейска добавена стойност.
2. Програмата има следните специфични цели:
  - а) да насърчава образователната мобилност за граждани и групи, както и сътрудничеството, качеството, приобщаването, високите постижения, творчеството и иновациите на равнището на организациите и политиките в областта на образованието и обучението;
  - б) да насърчава мобилността с цел неформално и информално учене и активното участие сред младите хора, както и сътрудничеството, качеството, приобщаването, творчеството и иновациите на равнището на организациите и политиките в областта на младежта, включително младежката работа;
  - в) да насърчава образователната мобилност на спортния персонал, както и сътрудничеството, качеството, приобщаването, творчеството и иновациите на равнището на спортните организации и политиките в областта на спорта.

3. Целите на програмата се постигат посредством следните три ключови действия, които имат **основно** транснационален или международен характер:
- а) образователна мобилност („ключово действие 1“);
  - б) сътрудничество между организациите и институциите („ключово действие 2“);
и
  - в) подкрепа за разработването на политики и сътрудничество („ключово действие 3“);

Целите също така се постигат чрез действия по инициативата „Жан Моне“, както е посочено в член 7.

Описанието на действията, подкрепени от всяко ключово действие, е представено в глава II (Образование и обучение), глава III (Младеж) и глава IV (Спорт).

ГЛАВА II

ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Член 4

Ключово действие 1 Образователна мобилност

В областта на образованието и обучението програмата следва да подкрепя следните действия в рамките на ключово действие 1:

- а) мобилност на студенти и персонал във висши училища;
- б) мобилност на учещ и служители в рамките на професионалното образование и обучение;
- в) мобилност на ученици и училищен персонал;
- г) мобилност на персонал в образованието за възрастни;
- д) възможности за изучаване на езици.

Член 5

Ключово действие 2

Сътрудничество между организациите и институциите

В областта на образованието и обучението програмата следва да подкрепя следните действия в рамките на ключово действие 2:

- а) партньорства за сътрудничество и обмен на практики, които могат да развиват иновативни подходи, включително маломасштабни партньорства, които да насърчават по-широк и по-приобщаващ достъп до програмата;
- б) партньорства за високи постижения, като например европейски университети, платформи на центрове за високи постижения в областта на професионалното образование и съвместни магистърски програми „Еразмус Мундус“;
- в) партньорства за иновации, които укрепват капацитета на Европа за иновации;
- г) онлайн платформи и инструменти за виртуално сътрудничество, включително услугите за подкрепата на платформата за електронно побратимяване (eTwinning) и Електронната платформа за учене на възрастни в Европа.

Член 6

Ключово действие 3

Подкрепа за разработването на политики и сътрудничество

В областта на образованието и обучението програмата следва да подкрепя следните действия в рамките на ключово действие 3:

- а) изготвянето и изпълнението на общите и секторните програми на Съюза за политиките в областта на образованието и обучението, включително с подкрепата на мрежата „Евридика“ или дейности на други съответни организации, или подкрепата на Болонския процес;

- б) подкрепя за инструментите и мерките на Съюза, които насърчават качеството, прозрачността и признаването на компетенциите, уменията и квалификациите²⁸;
- в) политически диалог и сътрудничество с ключови заинтересовани страни, включително мрежи в рамките на Съюза, европейски неправителствени организации и международни организации в областта на образованието и обучението;
- г) мерки, които допринасят за качествено и приобщаващо изпълнение на програмата;
- д) сътрудничество с други инструменти на Съюза и подкрепа за други политики на Съюза;
- е) дейности за разпространение и за повишаване на осведомеността относно резултатите от европейската политика и нейните приоритети, както и относно програмата.

Член 7

Действия по инициативата „Жан Моне“

Програмата следва да подкрепя преподаването, ученето и научните изследвания в областта на въпросите на европейската интеграция и дебатите по тези въпроси чрез следните действия:

- а) действия по инициативата „Жан Моне“ в областта на висшето образование;
- б) действия по инициативата „Жан Моне“ в други области на образованието и обучението;

---

²⁸ По-специално общата рамка за предоставяне на по-добри услуги в областта на уменията и квалификациите („Европас“); Европейската квалификационна рамка; Европейската референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение; Европейската система за трансфер на кредити в професионалното образование и обучение; Европейската система за трансфер и натрупване на кредити; Европейския регистър за осигуряване на качество във висшето образование; Европейската асоциация за осигуряване на качество във висшето образование; Европейската мрежа от национални информационни центрове в европейските регионални и национални информационни центрове за академично признаване в Европейския съюз; и мрежите „Euroguidance“.

- в) подкрепа на следните институции, преследващи цел от европейски интерес: Европейския университетски институт, Флоренция, включително училището по транснационално управление; Колежа на Европа (университетските градчета в Брюж и Натолин); Европейският институт по публична администрация, Маастрихт; Академията по европейско право, Трир; Европейската агенция за специални потребности и приобщаващо образование, Одензе, и Международния център за европейско обучение, Ница.

ГЛАВА III

МЛАДЕЖ

Член 8

Ключово действие 1 Образователна мобилност

В областта на младежта програмата следва да подкрепя следните действия в рамките на ключово действие 1:

- а) мобилност на младежи;
- б) дейности за младежко участие;
- в) [дейности по линия на DiscoverEU;]
- г) мобилност на младежките работници;
- д) възможности за изучаване на езици.

Член 9

Ключово действие 2 *Сътрудничество между организациите и институциите*

В областта на младежта програмата следва да подкрепя следните действия в рамките на ключово действие 2:

- а) партньорства за сътрудничество и обмен на практики, включително маломасштабни партньорства, които да насърчават по-широк и по-приобщаващ достъп до програмата;
- б) партньорства за иновации, които укрепват капацитета на Европа за иновации;
- в) онлайн платформи и инструменти за виртуално сътрудничество.

Член 10

Ключово действие 3 *Подкрепа за разработването на политики и сътрудничество*

В областта на младежта програмата следва да подкрепя следните действия в рамките на ключово действие 3:

- а) изготвянето и изпълнението на програмата за политиката на Съюза в областта на младежта, наред с другото с подкрепата на мрежата на посветената на младежта уики-страница;
- б) инструментите и мерките на Съюза, които насърчават качеството, прозрачността и признаването на компетенциите и уменията, по-специално чрез „Youthpass“;
- в) политически диалог и сътрудничество със съответните заинтересовани страни, включително мрежи в рамките на Съюза, европейски неправителствени организации и международни организации в областта на младежта, младежкия диалог в ЕС, както и подкрепа за Европейския младежки форум;

- г) мерки, които допринасят за качествено и приобщаващо изпълнение на програмата;
- д) сътрудничество с други инструменти на Съюза и подкрепа за други политики на Съюза;
- е) дейности за разпространение и за повишаване на осведомеността относно резултатите от европейската политика и нейните приоритети, както и относно програмата.

ГЛАВА IV

СПОРТ

Член 11

Ключово действие 1 Образователна мобилност

В областта на спорта програмата следва да подкрепя в рамките на ключово действие 1 мобилността на спортния персонал, по-специално в рамките на организиран спорт.

Член 12

Ключово действие 2

Сътрудничество между организациите и институциите

В областта на спорта програмата следва да подкрепя следните действия в рамките на ключово действие 2:

- а) партньорства за сътрудничество и обмен на практики, включително маломашабни партньорства, които да насърчават по-широк и по-приобщаващ достъп до програмата;
- б) спортни събития с нестопанска цел, които имат за цел да развиват допълнително европейското спортно измерение.

Член 13

Ключово действие 3

Подкрепа за разработването на политики и сътрудничество

В областта на спорта програмата следва да подкрепя следните действия в рамките на ключово действие 3:

- а) изготвяне и изпълнение на политическата програма на Съюза във връзка със спорта и физическата активност;
- б) политически диалог и сътрудничество със съответни ключови заинтересовани страни, включително европейски неправителствени организации и международни организации в областта на спорта;
- в) дейности за разпространение и за повишаване на осведомеността относно резултатите от европейската политика и нейните приоритети, както и относно програмата.

ГЛАВА V

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

Член 14

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнение на програмата за периода 2021—2027 г. е [30 000 000 000] евро по [текущи цени].
2. Програмата се изпълнява съгласно следното индикативно разпределение на сумите:
  - а) [24 940 000 000 евро, което представлява 83,1% от сумата по параграф 1] за действия в областта на образованието и обучението, от които:
    - (1) поне [8 640 000 000 евро, което представлява 34,6% от общата сума по настоящия параграф] следва да бъдат отпуснати за действия в областта на висшето образование, посочени в член 4, буква а) и член 5, буква а);
    - (2) поне [5 230 000 000 евро, което представлява 21% от общата сума по настоящия параграф] за действия в областта на професионалното образование и обучение, посочени в член 4, буква б) и член 5, буква а);
    - (3) поне [3 790 000 000 евро, което представлява 15,2% от общата сума по настоящия параграф] за действия в областта на училищното образование, посочени в член 4, буква в) и член 5, буква а);
    - (4) поне [1 190 000 000 евро, което представлява 4,8% от общата сума по настоящия параграф] за действия в областта на образованието за възрастни, посочени в член 4, буква г) и член 5, буква а);
    - (5) [450 000 000 евро, което представлява 1,8% от общата сума по настоящия параграф] за действия по инициативата „Жан Монс“, посочени в член 7;

(6) индикативна сума от [4 000 000 000 евро, което представлява 16% от общата сума по настоящия параграф] за действия, които са основно пряко управлявани и за хоризонтални дейности, посочени в член 4, буква д), член 5, букви б — г) и член 6, букви а) — е).

(7) индикативна сума от [1 640 000 000 евро, което представлява 6,6% от общата сума по настоящия параграф] за допустимо отклонение, което може да се използва за подкрепа на действията по глава II.

б) [3 100 000 000 евро, което представлява 10,3% от сумата по параграф 1] за действия в областта на младежта, посочени в членове от 8 до 10;

в) [550 000 000 евро, което представлява 1,8% от сумата по параграф 1] за действия в областта на спорта, посочени в членове от 11 до 13; и

г) поне [960 000 000 евро, което представлява 3,2% от сумата по параграф 1] като принос за оперативните разходи на националните агенции;

д) индикативна сума от [450 000 000 евро, което представлява 1,5% от сумата по параграф 1] за подкрепа на програмата.

3. Освен това към финансовия пакет, посочен в параграф 1, и с цел насърчаване на международното измерение на програмата, се прави допълнителен финансов принос съгласно Регламент .../... [Инструмент за съседство, развитие и международно сътрудничество]²⁹, и съгласно Регламент .../... относно инструмента за предприсъединителна помощ [ИРА III]³⁰, за подкрепа на действията, които се изпълняват и управляват съгласно настоящия регламент. Този принос се финансира съгласно регламентите, с които се създават посочените инструменти.

---

²⁹ [Препратка].

³⁰ [Препратка].

- 3а. Средствата, които трябва да се управляват от националните агенции, се разпределят въз основа на броя на населението и на издръжката за живот в държавата членка, разстоянието между столиците на държавите членки и постигнатите резултати. Тези критерии и свързаните с тях формули се уточняват допълнително от Комисията в работната програма, посочена в член 19 от настоящия регламент. Тези формули, доколкото е възможно, от първата година на изпълнението на програмата избягват значителни намаления на годишния бюджет, разпределян на държавите членки в две последователни години, и намаляват прекомерните неравновесия в размера на разпределените безвъзмездни средства. Средствата се разпределят въз основа на постигнатите резултати с цел да се насърчи ефикасното и ефективно използване на ресурсите. Критериите, използвани за измерване на резултатите, се основават на последните налични данни.
4. Сумата, посочена в параграф 1, може да бъде използвана за техническа и административна помощ за изпълнението на програмата, например подготвителни, мониторингови, контролни и одитни дейности и дейности за оценка, включително корпоративни информационни системи.
5. Без да се засяга Финансовият регламент, разходите за действия, произтичащи от проекти, включени в първата работна програма, могат да бъдат допустими от 1 януари 2021 г.
- [6. Ресурсите, отпуснати на държавите членки в режим на споделено управление, могат по искане на държавите членки да бъдат прехвърлени към програмата. Комисията изпълнява тези ресурси пряко в съответствие с член 62, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент или непряко — в съответствие с буква в) от посочения член и параграф. Когато е възможно, тези ресурси се използват в полза на съответната държава членка.]

Член 15

Форми на финансиране от ЕС и методи на изпълнение

1. Програмата се изпълнява по последователен начин при пряко управление в съответствие с Финансовия регламент или при непряко управление с органите, определени в член 62, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент.
2. Програмата може да предоставя финансиране чрез всяка една от формите, предвидени във Финансовия регламент, по-специално безвъзмездни средства, награди, обществени поръчки.
3. Вноските във взаимен застрахователен механизъм могат да покриват риска, свързан с възстановяването на средства, които получателите дължат, и следва да бъдат считани за достатъчна гаранция съгласно Финансовия регламент. Прилагат се разпоредбите, посочени в [член X от] Регламент X [*приемник на Регламента относно Гаранционния фонд*].

ГЛАВА VI

УЧАСТИЕ В ПРОГРАМАТА

Член 16

Трети държави, асоциирани към програмата

1. Програмата е отворена за участие на следните трети държави:
  - а) членки на Европейската асоциация за свободна търговия, които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП) — в съответствие с условията, определени в Споразумението за Европейското икономическо пространство;

- б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални кандидати — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- в) държави, попадащи в обхвата на Европейската политика за съседство — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специфичните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- г) [други трети държави в съответствие с условията, определени в специфично споразумение относно участието на третата държава в програми на Съюза, при условие че споразумението:
- гарантира справедлив баланс по отношение на вноските на третата държава, която участва в програмите на Съюза, и ползите за нея;
  - определя условията за участие в програмите, включително изчислението на финансовите вноски за отделните програми и техните административни разходи. Тези вноски представляват целеви приходи в съответствие с [член 21, параграф 5] от Финансовия регламент;
  - не предоставя на третата държава правомощия за вземане на решения по отношение на програмата;
  - гарантира правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси.]

2. Държавите, посочени в параграф 1, следва да участват изцяло в програмата само доколкото те изпълняват всички задължения, които настоящият регламент налага на държавите членки.

Член 17

Трети държави, които не са асоциирани към програмата

По отношение на действията, посочени в членове 4—6, член 7, букви а) и б) и членове 8—13, програмата може да бъде отворена за участието на следните трети държави:

- а) трети държави, посочени в член 16, които не отговарят на условието, посочено в параграф 2 от същия член;
- б) и всяка друга трета държава.

Член 18

Правила, приложими за прякото и непряко управление

1. Програмата следва да бъде отворена за публичноправни или частноправни субекти, които са активни в областта на образованието, обучението, младежта и спорта.
2. При изпълнението на програмата, наред с другото, при подбора на участниците и отпускането на безвъзмездни средства Комисията и държавите членки гарантират, че се полагат усилия за насърчаване на социалното приобщаване и се подобрява достигането до хора с по-малко възможности.
3. За подбор в рамките на прякото и непрякото управление, комитетът за оценка, посочен в [член 145, параграф 3, трето тире] от Финансовия регламент, може да бъде съставен от външни експерти.
4. Публичните субекти и институциите и организациите в областта на образованието, обучението, младежта и спорта, които са получили над 50% от своите годишни приходи от публични източници през последните две години, се счита, че разполагат с необходимия финансов и професионален и административен капацитет за изпълнение на дейностите по програмата. От тях не се изисква да предоставят допълнителни документи, за да докажат такъв капацитет.

5. С цел да се подобри достъпът на хора с по-малко възможности и да се гарантира безпроблемното изпълнение на програмата, Комисията може да адаптира или може да упълномощи посочените в член 24 национални агенции да адаптират въз основа на обективни критерии безвъзмездните средства за подкрепа на действията за мобилност по програмата.
6. Комисията може да отправи покани заедно с трети държави, които не са асоциирани към програмата, или техни организации и агенции за финансиране на проекти чрез съфинансиране. Проектите могат да се оценяват и подбират чрез съвместни процедури по оценка и подбор, които ще се договорят от участващите финансиращи организации или агенции в съответствие с принципите, изложени във Финансовия регламент.

ГЛАВА VII

ПРОГРАМИРАНЕ, МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Член 19

Работна програма

Програмата се изпълнява чрез работните програми, посочени в [член 108] от Финансовия регламент. Освен това работната програма ще предоставя информация за сумата, разпределена за всяко действие и за разпределението на финансовите средства между държавите членки и трети държави, асоциирани по програмата, за действията, управлявани чрез националните агенции. Работната програма се приема от Комисията посредством акт за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 31.

Член 20

Мониторинг и докладване

1. Показателите за докладване относно напредъка на програмата по отношение на изпълнението на общите и специфичните цели, определени в член 3, се съдържат в приложението.
2. За да се гарантира ефективна оценка на програмата относно постигането на целите ѝ, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 30 за изменение при необходимост на приложението с цел преразглеждане или допълване на показателите в съответствие с целите на програмата, както и за допълване на настоящия регламент с разпоредби относно създаването на рамка за мониторинг и оценка.
- 2а. Посочените в пар. 2 делегирани актове не създават значителна допълнителна тежест за държавите членки при изпълнението на програмата.
3. Системата за отчитане на изпълнението гарантира ефикасното, ефективно и навременно и с подходящо ниво на подробности събиране на данни за мониторинга на изпълнението на програмата и на нейната оценка от бенефициерите, получаващи средства на Съюза по смисъла на [член 2, параграф 5] от Финансовия регламент. За тази цел на бенефициерите на средства от Съюза и на държавите членки се налагат пропорционални изисквания за докладване.

Член 21

Оценка

1. Провеждат се навременни оценки, които да послужат в процеса на вземане на решения.
2. Междинната оценка на програмата се извършва, след като за изпълнението на програмата се натрупа достатъчно информация, но не по-късно от четири години след започване на изпълнението на програмата [до 31 декември 2024 г.]. Междинната оценка трябва също така да се придружава от окончателната оценка на предходната програма.
3. Без да се засягат изискванията, посочени в глава IX, и задълженията на националните агенции, посочени в член 24, до 31 май 2024 г. държавите членки предават на Комисията доклад за изпълнението и въздействието на програмата на териториите им.
4. В края на периода на изпълнение, но не по-късно от четири години след края на периода, посочен в член 1, Комисията извършва окончателна оценка за изпълнението и въздействието на програмата.
5. Комисията представя резултатите от оценките и своите наблюдения на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.

ГЛАВА VIII

ИНФОРМАЦИЯ, КОМУНИКАЦИЯ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ

Член 22

Информация, комуникация и разпространение

1. Националните агенции, посочени в член 24, разработват последователна стратегия с цел ефективно достигане, както и разпространение и използване на резултатите от дейностите, подкрепяни в рамките на действията, управлявани по програмата от посочените национални агенции, подпомагат Комисията в изпълнението на общата ѝ задача за разпространение на информация относно програмата, включително информация за действията и дейностите, управлявани на национално равнище и на равнището на Съюза, и резултатите от нея, и информират съответните целеви групи относно действията и дейностите, предприети в тяхната държава.
2. Получателите на средства от Съюза посочват неговия произход и гарантират видимостта на финансирането от Съюза, по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.
3. Правните субекти в рамките на секторите, обхванати от програмата, използват наименованието „Еразъм +“ за целите на комуникацията и разпространението на информация във връзка с програмата.
4. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на програмата и нейните действия и резултати. Финансовите ресурси, отпуснати на програмата, допринасят също така за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите, посочени в член 3.

ГЛАВА IX
СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОДИТ

Член 23

Национален орган

1. В срок до [...] г.] всяка държава членка уведомява Комисията с официално уведомление, предадено чрез постоянното ѝ представителство, относно лицето (лицата), законно оправомощено(и) да действа(т) от нейно име в качеството на „национален орган“ за целите на настоящия регламент. В случай на замяна на националния орган по време на изпълнението на програмата съответната държава членка уведомява незабавно Комисията за това в съответствие със същата процедура.
2. Държавите членки предприемат всички необходими и подходящи мерки за премахване на всякакви правни и административни пречки пред правилното действие на програмата, включително, когато е възможно, мерки с цел решаване на проблеми, които създават затруднения за получаването на визи.
3. В срок до [...] г.] националният орган определя национална агенция или национални агенции. В случай че има повече от една национална агенция, държавите членки установяват подходящ механизъм за координирано управление на изпълнението на програмата на национално равнище, по-специално с цел осигуряване на съгласувано и икономически ефективно изпълнение на програмата и ефективни контакти с Комисията във връзка с това, и с цел улесняване на възможното прехвърляне на финансови средства между агенциите, с което да се осигури гъвкавост и по-добро оползотворяване на средствата, разпределени на държавите членки. Всяка държава членка определя как да организира взаимоотношенията между своя национален орган и своята национална агенция, включително за задачи като изготвянето на работна програма на националната агенция. Националният орган предоставя на Комисията подходяща предварителна оценка на съответствието, в уверение на това, че националната агенция спазва [член 58, параграф 1], буква в), подточки v) и vi) и [член 60, параграфи 1, 2 и 3] от Финансовия регламент, както и на изискванията на Съюза по отношение на стандартите за вътрешен контрол за националните агенции и на правилата за управлението на финансовите средства по програмата, предназначени за отпускане на безвъзмездни средства.

4. Националният орган определя независим одитен орган, както е посочено в член 26.
5. Националният орган изготвя своята предварителна оценка на съответствието въз основа на резултатите от собствените си проверки и одити и/или въз основа на проверките и одитите, предприети от независимия одитен орган, посочен в член 26. Когато националната агенция, определена за програмата, е агенцията, която е била определена за национална агенция за предходната програма, обхватът на предварителна оценка на съответствието може да бъде ограничен до изискванията, които са нови и специфични за програмата.
6. В случай че Комисията отхвърли определената национална агенция въз основа на своята преценка на предварителната оценка на съответствието, или ако националната агенция не отговаря на минималните изисквания, определени от Комисията, националният орган гарантира, че са предприети необходимите коригиращи действия по отношение на националната агенция, за да бъде тя приведена в съответствие с минималните изисквания, или определя друг орган за национална агенция.
7. Националният орган извършва мониторинг и следи управлението на програмата на национално равнище. Той своевременно информира Комисията и провежда консултации с нея преди вземането на каквото и да било решение, което може да окаже значително въздействие върху управлението на програмата, по-специално във връзка със своята национална агенция.
8. Националният орган осигурява подходящо съфинансиране на операциите на своята национална агенция, за да се гарантира, че програмата се управлява при спазване на приложимите правила на Съюза.
9. Въз основа на годишната декларация за управлението на националната агенция, независимото одитно становище по нея и анализа на Комисията на съответствието и дейността на националната агенция, националният орган предоставя на Комисията ежегодно информация за дейностите по мониторинг и надзор по програмата.

10. Националният орган носи отговорност за правилното управление на финансовите средства на Съюза, преведени от Комисията на националната агенция в рамките на програмата.
11. При нередност, небрежност или измама, дължащи се на националната агенция, както и в случай на сериозни пропуски или незадоволителни резултати от страна на националната агенция, когато това води до претенции към нея от страна на Комисията, националният орган отговаря за възстановяването на несъбраните средства на Комисията.
12. В случаите, посочени в параграф 11, националният орган може да оттегли мандата на националната агенция по своя собствена инициатива или по искане на Комисията. Когато националният орган желае да оттегли този мандат по други основателни причини, той уведомява Комисията за оттеглянето най-малко шест месеца преди предвидената дата на приключване на мандата на националната агенция. В такъв случай националният орган и Комисията официално договарят конкретни и определени във времето преходни мерки.
13. В случай на оттегляне националният орган провежда необходимите проверки по отношение на финансовите средства на Съюза, поверени на националната агенция, чийто мандат е оттеглен, и осигурява безпрепятственото прехвърляне на тези финансови средства на новата национална агенция, както и на всички документи и управленски инструменти, необходими за управление на програмата. Националният орган предоставя на националната агенция, чийто мандат е оттеглен, финансова подкрепа, необходима, за да продължи да изпълнява договорните си задължения към бенефициерите по програмата и към Комисията до момента на прехвърляне на тези задължения на нова национална агенция.
14. По искане на Комисията националният орган определя институциите или организациите или видовете институции и организации, които да се считат за допустими за участие в конкретни действия по програмата на съответните им територии.

Член 24
Национална агенция

1. Националната агенция:
  - а) има правосубектност или е част от образувание, което има правосубектност, и се урежда от законодателството на съответната държава членка; за национална агенция не може да бъде определено министерство;
  - б) разполага с подходящ персонал, инфраструктура и капацитет за управление, така че да изпълнява задачите си по задоволителен начин, като осигурява ефикасно и ефективно управление на програмата и добро финансово управление на финансовите средства на Съюза;
  - в) разполага с оперативни и правни средства за прилагане на правилата за административното, договорното и финансовото управление, определени на равнището на Съюза;
  - г) разполага с оперативни и правни средства за прилагане на правилата за административното, договорното и финансовото управление, определени на равнището на Съюза;
  - д) се определя за времетраенето на програмата.
2. Националната агенция отговаря за управлението на всички етапи от жизнения цикъл на действията, които следва да бъдат описани в работната програмата, посочена в [член 19], в съответствие с [член 58 параграф 1, буква в), подточки v) и vi)] от Финансовия регламент.
3. Националната агенция отпуска безвъзмездни средства на бенефициерите, по смисъла на [член 2, параграф 5] от Финансовия регламент, посредством споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, в съответствие с посоченото от Комисията за съответното действие по програмата.
4. Националната агенция докладва ежегодно на своя национален органи и на Комисията в съответствие с [член 60, параграф 5] от Финансовия регламент. Националната агенция отговаря за изпълнението на бележките, направени от Комисията след осъществения от нея анализ на годишната декларация за управлението и на независимото одитно становище по декларацията.

5. Националната агенция не може да делегира на трето лице каквато и да било възложена ѝ задача по програмата или по изпълнението на бюджета, без предварително писмено разрешение от националния орган и Комисията. Националната агенция носи цялата отговорност за задачите, делегирани на трето лице.
6. В случай на оттегляне на мандата на национална агенция тя продължава да носи юридическа отговорност за изпълнението на договорните си задължения към бенефициерите по програмата и към Комисията до прехвърлянето на тези задължения на нова национална агенция.
7. Националната агенция отговаря за управлението и приключването на финансовите споразумения, свързани с предходната програма, които все още действат към момента на започване изпълнението на програмата.

Член 25

Европейска комисия

1. Въз основа на изискванията за съответствие на националните агенции, посочени в член 23, параграф 3, Комисията прави преглед на националните системи за управление и контрол, по-специално въз основа на предварителната оценка на съответствието, която ѝ е представена от националния орган, годишната декларация за управлението на националната агенция и на становището на независим одитен орган по нея, като надлежно отчита ежегодната информация, предоставена от националния орган за извършените от него дейности по мониторинг и надзор по програмата.
2. В срок от два месеца след получаване от националния орган на предварителната оценка на съответствието, посочена в член 23, параграф 3, Комисията приема, приема условно или отхвърля определената национална агенция. Комисията не влиза в договорни отношения с националната агенция, докато не приеме предварителната оценка на съответствието. При условно приемане Комисията може да приложи пропорционални предпазни мерки в договорните си отношения с националната агенция.

3. Комисията предоставя ежегодно на националната агенция следните финансови средства по програмата:
- а) финансови средства за отпускане на безвъзмездни средства в съответната държава членка за действията по програмата, чието управление е поверено на националната агенция;
  - б) финансово участие в подкрепа на задачите на националната агенция за управление на програмата, което се определя в зависимост от размера на финансовите средства на Съюза за отпускане на безвъзмездни средства, поверени на националната агенция;
  - в) ако е приложимо, отпускането на допълнителни средства за мерки съгласно член 6, буква г) и член 10, буква г).
4. Комисията определя изискванията за работната програма на националната агенция. Комисията не предоставя на националната агенция финансови средства, докато не одобри официално работната програма на националната агенция.
5. След като направи оценка на годишната декларация за управлението и на становището на независимия одитен орган по нея, Комисията изпраща своето становище и бележките си по посочените документи на националната агенция и на националния орган.
6. В случай че Комисията не може да приеме годишната декларация за управлението или независимото одитно становище по нея или в случай на незадоволително изпълнение от националната агенция на бележките на Комисията, последната може да приложи всякакви предпазни и корективни мерки, необходими за защита на финансовите интереси на Съюза, в съответствие с член 60, параграф 4 от Финансовия регламент.
7. Организиран се редовни срещи с мрежата от национални агенции с цел да гарантира съгласувано прилагане на програмата във всички държави членки и всички трети държави, посочени в член 17.

Член 26

Независим одитен орган

1. Независимият одитен орган изготвя одитно становище относно годишната декларация за управлението, посочена в [член 60, параграф 5] от Финансовия регламент. То трябва да съставлява основата на общата увереност по [член 123] от Финансовия регламент.
2. Независимият одитен орган трябва да:
  - а) притежава необходимата професионална компетентност за извършване на одити в публичния сектор;
  - б) гарантира, че при своите одити взема предвид международно признатите одитни стандарти;
  - в) не е в положение на конфликт на интереси по отношение на правното образувание, в чиято структура е националната агенция. По-специално, той трябва да е функционално независим по отношение на правното образувание, в чиято структура е националната агенция.
3. Независимият одитен орган предоставя на Комисията и на нейните представители, както и на Сметната палата, пълен достъп до всички документи и доклади, подкрепящи одитното становище, което той изготвя относно годишната декларация за управлението на националната агенция.

ГЛАВА X

СИСТЕМА ЗА КОНТРОЛ

Член 27

Принципи на системата за контрол

1. Комисията предприема подходящи мерки, за да гарантира, че когато се изпълняват дейности, финансирани съгласно настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на мерки за предотвратяване на измами, корупция и всякакви други незаконни действия, чрез ефективни мерки за контрол, а ако се открият нередности — чрез възстановяване на недължимо платените суми, и, когато е целесъобразно, чрез ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.

2. Комисията отговаря за надзорните проверки по отношение на действията и дейностите по програмата, които се управляват от националните агенции. Тя определя минималните изисквания за проверките, извършвани от националната агенция и от независимия одитен орган.
3. Националната агенция отговаря за първичните проверки на бенефициерите на безвъзмездни средства за действия по програмата, както е посочено в член 24, параграф 2. Тези проверки трябва да осигуряват достатъчно гаранции, че отпуснатите безвъзмездни средства са използвани по предназначение и в съответствие с приложимите правила на Съюза.
4. По отношение на финансовите средства по програмата, преведени на националните агенции, Комисията гарантира подходяща координация на своите проверки с националните органи и националните агенции въз основа на принципа на единния одит и на анализ на риска. Настоящата разпоредба не се прилага за разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF).

Член 28

Защита на финансовите интереси на Съюза

[Когато трета държава участва в програмата по силата на решение в рамките на международно споразумение или по силата на друг правен инструмент, третата държава предоставя правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и Европейската сметна палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. По отношение на Европейската служба за борба с измамите тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013.]

ГЛАВА XI

ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ

Член 29

Взаимно допълване с други политики, програми и средства на Съюза

1. Програмата се изпълнява по начин, който гарантира цялостната съгласуваност и взаимното допълване на програмата със съответните политики, програми и средства на Съюза, по-специално свързаните с образование и обучение, култура и медии, младеж и солидарност, заетост и социално приобщаване, научни изследвания и иновации, промишленост и предприятия, политика за цифрови технологии, селско стопанство и развитие на селските райони, околна среда и климат, сближаване, регионална политика, миграция, сигурност и международно сътрудничество и развитие.
2. Действие, за което е предоставен принос по програмата, може също така да получава принос от която и да е друга програма на Съюза, при условие че приносът не обхваща едни и същи разходи.
3. Когато програмата и европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ), посочени в член 1 от Регламент (ЕС)XX [POP] предоставят съвместно финансова подкрепа за едно и също действие, то се изпълнява в съответствие с правилата, посочени в настоящия регламент, включително правилата относно възстановяването на неправомерно изплатени суми.

4. Действията, допустими съгласно програмата, които са били оценени в рамките на покана за представяне на предложения по линия на програмата, и които отговарят на минималните изисквания за качество на тази покана, но не са финансирани поради бюджетни ограничения, могат да бъдат избрани за финансиране от европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ). В този случай се прилагат процентите на съфинансиране и правилата за допустимост, основани на настоящия регламент. Тези действия се изпълняват от управляващия орган, посочен в [член 65] от Регламент (ЕС) XX [ROP] в съответствие с правилата, определени в посочения регламент, и финансират специфични регламенти, включително правила относно финансовите корекции.

ГЛАВА XII

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 30

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 20, се предоставя на Комисията за целия срок на програмата.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 20, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 20, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 31

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. Комитетът може да заседава в специални състави, за да разглежда секторни въпроси. Когато е целесъобразно, в съответствие с неговия процедурен правилник и в специални случаи, на заседанията му могат да бъдат поканени да участват като наблюдатели външни експерти, включително представители на социалните партньори.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 32

Отмяна

Регламент (ЕС) № 1288/2013 се отменя, считано от 01 януари 2021 г.

Член 33

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или изменението на съответните дейности, предприети съгласно Регламент (ЕС) № 1288/2013, който продължава да се прилага за съответните дейности до тяхното приключване.
2. С финансовия пакет за програмата могат да се покриват и разходите за техническа и административна помощ, необходими за осигуряване на прехода между програмата и мерките, приети съгласно Регламент (ЕС) № 1288/2013/ЕО.
3. Чрез дерогация от [член 130, параграф 2] от Финансовия регламент и в надлежно обосновани случаи Комисията може да приеме разходи, които са пряко свързани с изпълнението на ползващите се от подкрепа действия и направени през първите шест месеца на 2021 г., за допустими за финансиране, считано от 1 януари 2021 г., дори когато те са направени от бенефициера преди подаването на заявлението за финансиране.
4. Ако е необходимо, в бюджета могат да се записват бюджетни кредити за поети задължения след 2027 г. за покриване на разходите, предвидени в член 14, параграф 5, с цел да се гарантира управлението на действията и дейностите, които не са приключили до [31 декември 2027 г.].
5. Държавите членки гарантират на национално равнище безпрепятствения преход между действията, провеждани в рамките на програма „Еразъм +“ (2014 — 2020 г.) и действията, които се изпълняват по програмата.

Член 34

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на [двадесетия] ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

Показатели

- (1) Висококачествена образователна мобилност за хора с различен произход
- (2) Организации и институции със засилено европейско и международно измерение

Какво се измерва?

- (3) Брой на хората, участващи в дейности за мобилност по линия на програмата
  - (4) Брой на хората с по-малко възможности, участващи в дейности за образователна мобилност по линия на програмата
  - (5) Процент на участниците, които считат, че са се възползвали от участието си в дейности за образователна мобилност по линия на програмата
  - (6) Брой на институциите и организациите, подкрепяни от програмата по линия на ключово действие 1 (образователна мобилност) и ключово действие 2 (сътрудничество)
  - (7) Брой на институциите и новосъздадените организации, подкрепяни от програмата по линия на ключово действие 1 (образователна мобилност) и ключово действие 2 (сътрудничество)
  - (8) Процент на институциите и организациите, подкрепяни от програмата, които са разработили висококачествени практики в резултат от участието им в програмата
-